

Bruxelles, 14.7.2023.
COM(2023) 453 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE

Praćenje primjene prava Europske unije

Godišnje izvješće za 2022.

Predgovor.....	3
Europski zeleni plan	4
Čisti zrak i voda.....	4
Upravljanje rizicima od poplava	5
Očuvanje bioraznolikosti	5
Promicanje kružnog gospodarstva.....	6
Djelovanje u području klime	6
Čista energija	6
Jedinstveno energetska tržište	7
Čist promet.....	8
Održiva poljoprivreda koja osigurava opskrbu hranom.....	8
Održivo ribarstvo i prostorno planiranje morskog područja.....	9
Zdravlje i sigurnost hrane	10
Prevenција bolesti povezanih s duhanom	10
Sigurniji prijevoz	10
Europa spremna za digitalno doba.....	12
Tehnologija u interesu građana.....	12
Pravedno digitalno gospodarstvo koje potiče tržišno natjecanje.....	13
Promicanje podatkovnog gospodarstva	13
Otvoreno, demokratsko i održivo digitalno društvo	13
Zaštita potrošača i poduzeća.....	14
Dostupni proizvodi, usluge i internetske stranice.....	14
Dopuštanje jedinstvenom tržištu da poveća rast.....	15
Transparentne informacije o poduzećima i za poduzeća.....	16
Digitalni prometni sustavi.....	16
Gospodarstvo u interesu građana	18
Uvjeti rada	18
Sigurnost i zdravlje na radu.....	19
Mobilnost radnika	19
Koordinacija sustava socijalne sigurnosti	20
Bolje informiranje i pomoć za građane i poduzeća.....	20
Bolja regulacija profesija i priznavanje kvalifikacija.....	20
Sprečavanje stečaja održivih poduzeća.....	21
Financijske usluge.....	21
Plaćanja malih vrijednosti	22

Nadziranje načina na koji nacionalna tijela primjenjuju pravila EU-a o financijskim uslugama	22
Pranje novca i financiranje terorizma	22
Mobilnost i promet	23
Izravno oporezivanje	24
Neizravno oporezivanje	25
Carina	26
Promicanje europskog načina života i demokracije	27
Vladavina prava	27
Zaštita osoba koje prijavljuju povrede prava EU-a	28
Suzbijanje diskriminacije, rasizma i ksenofobije	28
Promicanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života	29
Zaštita osobnih podataka	29
Zaštita građanstva EU-a	29
Pravosudna suradnja i prava pojedinca u kaznenim stvarima	30
Sigurnost	30
Migracije i azil	31
Provedba sankcija protiv Rusije	31

Izjava o odricanju od odgovornosti: u ovom se izvješću navode mjere Komisije za praćenje i provedbu prava EU-a 2022. Stanje navedenih postupaka zbog povrede možda se otad promijenilo.

Predgovor

U 2022. dogodio se jedan od najtežih trenutaka u novijoj povijesti našeg kontinenta. Europu je ponovno pogodio rat, što je neposredno utjecalo na sve nas. Mnogi su se bojali da će, osim što će ostaviti posljedice na Ukrajinu, i ostatak Europe pogoditi gospodarska recesija, demokratska previranja i podjele, no ipak smo se oduprli. Ukrajinska borba za slobodu i dalje nas nadahnjuje, pa nastavljamo s dosad nezabilježenom financijskom, vojnom i političkom potporom Europske unije.

Dok nepokolebljivo podupiremo Ukrajinu, kao što ćemo to nastaviti činiti, da bismo izgradili jaču, zeleniju i zdraviju Europu za nove naraštaje, ostvarujemo korjenite promjene koje smo obećali na početku ovog mandata Komisije.

Kako bismo ostvarili te promjene, predstavili smo brojne ambiciozne prijedloge i strategije. Međutim, naše ambicije mogu postati stvarnost i istinski koristiti svim Europljanima, neovisno o tome gdje žive, ako se pravila koja predlažemo ne samo dogovore u Bruxellesu, nego se i ispravno primjenjuju u praksi u svim dijelovima EU-a.

U ovom su izvješću navedene mjere koje smo poduzeli 2022. kako bismo bili sigurni da ta pravila funkcioniraju u praksi. Proveli smo pravila EU-a u svim područjima politike, s fokusom na pitanjima koja su najvažnija za svakodnevni život ljudi i poslovanje poduzeća. Stoga se većina postupaka koje smo pokrenuli 2022. odnosila na okoliš, pravosuđe i temeljna prava te na jedinstveno tržište i zapošljavanje.

U slučaju problema najprije blisko surađujemo s državama članicama kako bismo ih pokušali što prije riješiti, najčešće uspješno. Međutim, kao što izvješće pokazuje, bez oklijevanja poduzimamo mjere provedbe ako je to potrebno kako bi naša Unija ostala sigurno mjesto zajedničkog prosperiteta, demokracija nad demokracijama i istinska zajednica vrijednosti.

S poštovanjem

dr. Ursula von der Leyen

Predsjednica Europske komisije

Europski zeleni plan

„Moramo neumorno raditi na prilagodbi klimatskim promjenama i priroda mora postati naš najveći saveznik.”

Govor predsjednice von der Leyen o stanju Unije 2022.

Klimatske promjene i propadanje okoliša prijetnje su egzistenciji Europe i svijeta. Ljudi širom svijeta osjetili su 2022. sve teže posljedice ekstremnih toplinskih valova, šumskih požara i nezapamćenih suša. Ubrzavanje zelene tranzicije EU-a ključno je za svladavanje klimatske krize i jačanje gospodarstva i sigurnosti EU-a. [Europskim zelenim planom](#) utvrđuje se put prema postizanju [nulte stope onečišćenja](#) zraka, vode i tla te preobrazbi gospodarstva EU-a u moderno i resursno učinkovito gospodarstvo. Komisija je 2022. strogo provodila pravila EU-a kako bi se ti ciljevi ostvarili.

Čisti zrak i voda

Onečišćenje zraka najveći je rizik za okoliš i zdravlje u Europi. Pravila EU-a o [standardima kvalitete zraka](#) presudna su za smanjenje negativnih učinaka onečišćenja zraka na ljudsko zdravlje: u proteklih 30 godina broj slučajeva preuranjene smrti zbog onečišćenja zraka u državama članicama smanjio se za 60 %. Komisija i dalje neumorno primjenjuje te standarde kako bi zaštitila ljudsko zdravlje i prirodni okoliš.

Komisija je inzistirala na odgovarajućoj obradi [otpadnih voda](#). Osim toga, provela je [Direktivu o vodi za piće](#) kako bi osigurala da je voda namijenjena za ljudsku potrošnju zdravstveno ispravna i čista.

Komisija je poduzela daljnje mjere u postupku zbog povrede protiv [Hrvatske](#) zbog loše kvalitete zraka koja je posljedica visokih razina lebdećih čestica (PM₁₀) i sitnih čestica (PM_{2,5}). Pozvala je [Poljsku](#) da ukloni prepreke pristupu pravosuđu povezane s planovima za kvalitetu zraka u skladu s [Direktivom o kvaliteti zraka](#). Komisija je poduzela daljnje mjere u postupku protiv [Cipra](#) jer nije u potpunosti prenio [Direktivu o srednjim uređajima za loženje](#). Direktivom su utvrđene granične vrijednosti emisija za srednje uređaje za loženje kako bi se smanjilo onečišćenje zraka.

Komisija je odlučila pred Sudom Europske unije pokrenuti postupak protiv [Španjolske](#), [Malte](#) i [Poljske](#) zbog njihove obrade otpadnih voda. Poduzela je i daljnje mjere u postupku protiv [Mađarske](#) zbog tvari u vodi za piće koje bi mogle predstavljati potencijalnu opasnost za zdravlje.

Upravljanje rizicima od poplava

Katastrofalne poplave u Njemačkoj i Belgiji u srpnju 2021. pokazale su važnost procjene rizika od poplava u kontekstu klimatskih promjena. Poplave također mogu ispustiti onečišćujuće tvari pohranjene u tlu i još ih više proširiti. [Direktivom o poplavama](#) od država članica zahtijeva se da donesu planove za upravljanje rizicima od poplava, koji su presudni za brzu reakciju. Komisija je poduzela daljnje mjere u postupcima zbog povrede protiv [Bugarske](#), [Grčke](#), [Cipra](#), [Litve](#), [Rumunjske](#) i [Slovačke](#) kako bi izradili ažurirane karte rizika od poplava.

Očuvanje bioraznolikosti

Europskim zelenim planom i [Strategijom za bioraznolikost do 2030.](#) nastoji se zaustaviti gubitak bioraznolikosti u EU-u. To bi se trebalo postići očuvanjem prirodnih područja i obnovom povoljnog stanja očuvanosti oštećenih ekosustava u staništima koja uvelike utječu na bioraznolikost. Obnova šuma, tla, močvara i morskih područja presudna je za postizanje nužnog ublažavanja klimatskih promjena do 2030.

[Pravilima EU-a](#) predviđeno je i da oni koji su pogođeni štetom u okolišu mogu od nadležnog nacionalnog tijela zatražiti da odluči koje bi preventivne i korektivne mjere odgovorni subjekt trebao poduzeti. Komisija je pozvala [Nizozemsku](#) i [Švedsku](#) da pravilno prenese ta pravila. Komisija je usto uspjela zaključiti pet predmeta jer su države članice uskladile svoja pravila s pravom EU-a. Time je osigurano da sve osobe koje bi trebale imati to pravo mogu dostaviti informacije i od nadležnih tijela zatražiti da poduzmu mjere u vezi sa štetom u okolišu.

U predmetu pokrenutom na temelju predstavke Europskom parlamentu, Komisija je od [Španjolske](#) zatražila da provede [presudu](#) Suda koja se odnosi na močvarno područje Doñana kako bi se zaštitila zaštićena staništa i održivo upravljalo tijelima podzemnih voda koje se ulijevaju u te močvare.

Komisija je odlučila pred Sudom pokrenuti postupak protiv [Grčke](#) jer nije pravilno prenijela [Direktivu o procjeni učinka na okoliš](#). Komisija je pozvala [Španjolsku](#) da ukloni štetne učinke hotelskog kompleksa na Kanarskim otocima na okoliš. Komisija je pozvala i [Francusku](#) da svoje zakonodavstvo potpuno uskladi s Direktivom. Cipar je, s druge strane, uskladio svoja nacionalna pravila i Komisija je stoga zaključila svoj postupak zbog povrede. Time će se ojačati procjena posljedica projekta za okoliš na Cipru prije njegove izgradnje, što je od temeljne važnosti za zaštitu bioraznolikosti.

Komisija je poduzela daljnje mjere u postupcima protiv [15 država članica](#) kako bi zaštitila okoliš od [invazivnih stranih vrsta](#). Također je pozvala [Slovačku](#), [Cipar](#) i [Portugal](#) da zaštite svoja zaštićena područja iz mreže Natura 2000 i upravljaju njima u skladu s [Direktivom o staništima](#). Komisija je isto tako pozvala [Sloveniju](#) da se uskladi s [Direktivom o pticama](#) kako bi zaštitila divlje ptice.

Promicanje kružnog gospodarstva

[Akcijski plan za kružno gospodarstvo](#) osnovna je komponenta europskog zelenog plana, kojim se otvara put čistoj i konkurentnijoj Europi. Njime se promiče uporaba otpada i potiče potpuna primjena standarda EU-a za gospodarenje otpadom. Komisijina provedba tih pravila pomaže smanjiti negativne učinke otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.

Komisija je pokrenula postupke zbog povrede ili ih je nastavila provoditi protiv [11 država članica](#) jer nisu u potpunosti prenijele [Direktivu o plastičnim proizvodima za jednokratnu uporabu](#). Direktivom se nastoji spriječiti i smanjiti utjecaj određenih plastičnih proizvoda koji se koriste vrlo kratko vrijeme na okoliš i zdravlje ljudi.

Kad je riječ o upotrebi plastičnih vrećica, Irska je svoje zakonodavstvo uskladila s [Direktivom o plastičnim vrećicama](#) kao rezultat postupka koji je prethodio postupku zbog povrede koji je pokrenula Komisija (EU Pilot).

U vezi s obradom otpada Komisija je pozvala [Portugal](#) da poboljša svoju praksu i pravilno primijeni [Direktivu o odlagalištima otpada](#) i [Okvirnu direktivu o otpadu](#).

Djelovanje u području klime

EU će nastojati ostvariti zadani cilj da Europa do 2050. postane prvi klimatski neutralan kontinent. U [Europskom zakonu o klimi](#) utvrđen je prijelazni cilj smanjenja neto emisija stakleničkih plinova do 2030. za najmanje 55 % u odnosu na emisije iz 1990. Dugoročne strategije važne su za postizanje gospodarske preobrazbe potrebne za ostvarenje tih klimatskih ciljeva. [Uredbom o upravljanju](#) od država članica tražilo se da izrade svoje prve [dugoročne strategije](#) s perspektivom od najmanje 30 godina. Komisija je 2022. pokrenula postupke zbog povrede protiv [Bugarske](#), [Irske](#), [Poljske](#) i [Rumunjske](#) jer nisu priopćile te strategije Komisiji.

Čista energija

Dekarbonizacija energetskeg sustava EU-a ključna je za ostvarenje klimatskih ciljeva Unije. Posljedice pandemije bolesti COVID-19 i ruske vojne invazije na Ukrajinu stavile su taj proces na kušnju. Komisija je ostala odlučna u provedbi [paketa „Čista energija za sve Europljane”](#): čista energija u središtu je energetske tranzicije na siguran, zaštićen i održiv energetski sektor u kojem su potrošači na prvome mjestu.

Promicanje energije iz obnovljivih izvora od presudne je važnosti za klimatske ciljeve EU-a, no ujedno pomaže stabilizirati energetski sektor smanjenjem nestabilnosti tržišta, snižavanjem cijena energije i jačanjem sigurnosti opskrbe EU-a. [Direktivom o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora](#) uspostavlja se okvir za razvoj energije iz obnovljivih izvora u EU-u, a njezina je provedba prioritet za Komisiju.

Budući da države članice nisu prenijele pravila EU-a, Komisija je poduzela daljnje mjere u postupcima zbog povrede:

- [protiv 15 država članica](#) o [Direktivi o izmjeni Direktive o energetske svojstvima zgrada](#),
- [protiv 12 država članica](#) o [Direktivi o izmjeni Direktive o energetske učinkovitosti](#),
- [protiv 15 država članica](#) o [Direktivi o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora](#).

Jedinstveno energetske tržište

Integrirano energetske tržište EU-a troškovno je najprihvatljiviji način postizanja sigurne i pristupačne opskrbe energijom za ljude i poduzeća. Zajednička pravila i prekogranična infrastruktura omogućuju da se energija proizvedena u jednoj zemlji EU-a isporuči potrošačima u drugoj. Cijene se održavaju pod kontrolom zahvaljujući tržišnom natjecanju i većem izboru dobavljača energije za potrošače. Integrirano tržište isto tako pridonosi sigurnosti opskrbe i održivosti.

[Direktivom o električnoj energiji](#) postižu se konkurentna tržišta u sektoru električne energije preko državnih granica. Zbog pritiska na energetske sektor 2022. posebno je važno da Komisija odlučno provodi ta pravila.

Komisija je nastavila provoditi postupke zbog povrede protiv [Njemačke](#) i [Švedske](#) jer nisu prenijele Direktivu o električnoj energiji. Zbog istog je razloga pokrenula postupke protiv osam država članica.

Očuvanje sigurnosti nuklearne energije

Nuklearna energija može imati pozitivnu ulogu u ostvarivanju klimatskih ciljeva i osiguravanju sigurnosti energije, pod uvjetom da se postigne najviša razina nuklearne sigurnosti i zaštite od zračenja. Komisija je i dalje usredotočena na djelotvornu provedbu pravnog okvira EURATOM-a o nuklearnoj sigurnosti, zaštiti radnika, pacijenata i javnosti od ionizirajućeg zračenja i o sigurnom postupanju s radioaktivnim otpadom.

Komisija je poduzela daljnje mjere u postupcima protiv [Hrvatske](#), [Estonije](#), [Italije](#), [Austrije](#), [Portugala](#) i [Slovenije](#) jer te zemlje nisu donijele odgovarajuće nacionalne programe za gospodarenje radioaktivnim otpadom i istrošenim gorivom u skladu s [pravilima EU-a](#). Zaključila je 23 predmeta u okviru sustava EU Pilot koja su se odnosila na prenošenje [Direktive o nuklearnoj sigurnosti](#) nakon što su države članice, prema potrebi, izmijenile ili donijele nova nacionalna pravila. Komisija je zaključila da je prijenos u tim državama članicama bio pravilan, čime se pridonijelo povećanju nuklearne sigurnosti.

Komisija je pred Sudom pokrenula postupak protiv [Španjolske](#), [Latvije](#) i [Portugala](#) jer nisu u potpunosti prenijeli [zakonodavstvo](#) EU-a o zaštiti od zračenja. Pozvala je [Italiju](#) da postupi u skladu s [presudom](#) Suda u kojoj je utvrđeno da Italija nije prenijela ta pravila u nacionalno zakonodavstvo. Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv [Belgije](#) i [Bugarske](#) zbog nepravilnog prijenosa pravila.

Čist promet

Prometni sektor može potaknuti EU na postizanje cilja klimatske neutralnosti. Sve vrste prijevoza moraju postati održivije. Za poticanje prelaska moraju biti dostupne zelene alternative i moraju se uvesti odgovarajući poticaji.

U cestovnom sektoru [Direktivom o čistim vozilima](#) utvrđeni su nacionalni ciljevi za javnu nabavu čistih vozila. Posebni ciljevi postavljeni su za automobile i kombije te kamione i autobuse, uključujući cilj za autobuse s nultim emisijama. Kako bi se ta pravila primjenjivala u svim državama članicama, Komisija je nastavila postupke protiv [Bugarske](#), [Češke](#), [Cipra](#), [Mađarske](#) i [Švedske](#) jer te zemlje nisu prenijele pravila u nacionalno pravo.

U pomorskom sektoru [Direktiva o lučkim uređajima za prihvata](#) osmišljena je kako bi se spriječilo onečišćenje mora s brodova. U njoj je propisano da se otpad koji nastaje na brodu ne baca u more, nego skuplja u lukama, koje moraju nuditi odgovarajuće uređaje za prikupljanje i obradu otpada. Komisija je poduzela daljnje mjere u postupcima protiv [Cipra](#), [Nizozemske](#), [Austrije](#), [Poljske](#) i [Švedske](#) jer nisu prenijeli ta pravila.

Održiva poljoprivreda koja osigurava opskrbu hranom

[Zajednička poljoprivredna politika EU-a](#) omogućuje opskrbu hranom u EU-u, stabilizira tržišta i pomaže poljoprivrednicima da ostvare primjeren prihod. Ta politika također pomaže savladati ekološke izazove kao što su klimatske promjene i gubitak bioraznolikosti.

Posljedice ruske vojne agresije na Ukrajinu opteretile su lanac opskrbe EU-a i globalnu sigurnost hrane. Zajednička organizacija tržišta poljoprivrednih proizvoda EU-a osnažila je odgovor Unije na tu prijetnju. Otporan i učinkovit poljoprivredno-prehrambeni sustav omogućio je da sigurna i visokokvalitetna hrana po pristupačnim cijenama i dalje bude dostupna u svim državama članicama. Komisija je odlučno djelovala kako bi izbjegla narušavanje zajedničkog poljoprivrednog tržišta.

Mađarska je uvela sustav prethodnog prijavljivanja za izvoz žitarica, zbog čega su mađarska tijela mogla preduhitriti prodaju ili kupiti žitarice prije izvoza. Komisija je smatrala da taj sustav nije u skladu s pravilima EU-a o zajedničkoj organizaciji poljoprivrednih tržišta i o zajedničkim pravilima za izvoz. Komisija je stoga pokrenula postupak zbog povrede protiv [Mađarske](#).

Osim toga, Komisija je nastavila osiguravati ispravnu primjenu [pravila o financijskoj potpori za poljoprivrednike primjenjivih 2022.](#), kao i drugog zakonodavstva povezanog s pravilima zajedničke poljoprivredne politike, primjerice o i. [ekološkom uzgoju](#), ii. [zaštiti oznaka](#)

[zemljopisnog podrijetla](#) i [iii. zabrani nepoštene trgovačke prakse u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima](#). Komisija je zaključila postupke zbog povrede protiv 11 država članica jer su u potpunosti uključile ta pravila o izbjegavanju nepoštene trgovačke prakse u nacionalno pravo. Međutim, Komisija je utvrdila slučajeve nepravilnog prenošenja: kako bi ih brzo riješila, pokrenula je postupke koji su prethodili postupku zbog povrede (EU Pilot) protiv 16 država članica.

Održivo ribarstvo i prostorno planiranje morskog područja

Primarni su ciljevi [zajedničke ribarstvene politike EU-a](#) osigurati da su ribarstvo i akvakultura održivi i da pridonose socioekonomskom razvoju obalnih zajednica i dostupnosti opskrbe hranom. Vraćanje ribljih stokova na zdrave razine i njihovo održavanje u središtu je te politike. Zbog toga se pravilima EU-a ograničavaju kapacitet flote, ulov i ribolovne aktivnosti. Kako bi se osigurala potpuna provedba tih pravila, države članice moraju uspostaviti odgovarajuće sustave kontrole i provedbe.

Komisija stoga svoje mjere provedbe usmjerava na provjeru provode li države članice pravila. Obveze točnog vaganja, bilježenja i prijavljivanja ulova bile su okosnica njezina djelovanja. Točno bilježenje ulova temelj je učinkovitog upravljanja ribarstvom, sprečavanja prelova i smanjenja neželjenih ulova. Odgovarajući sustavi sankcija i usklađeni sustav za razmjenu podataka o ribarstvu između država članica i s Komisijom od presudne su važnosti. Komisija je s državama članicama vodila dijaloge prije pokretanja postupka zbog povrede (EU Pilot) kako bi se razmotrili problemi utvrđeni u tom području.

Komisija je nastavila pratiti provedbu [Direktive o prostornom planiranju morskog područja](#), posebice obvezu izrade prostornih planova morskog područja. Ta je obveza osmišljena za promicanje održivog razvoja i korištenja morskih područja i resursa. Prostorni planovi morskog područja mogu biti i važno sredstvo za olakšavanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora na moru. Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv [Bugarske](#) i [Španjolske](#) jer nisu imale te planove.

Usto, države članice moraju kontrolirati ribolovne aktivnosti plovila EU-a izvan voda Unije i osigurati usklađenost s pravilima zajedničke ribarstvene politike. Komisija je nastavila provoditi postupak zbog povrede protiv [Francuske](#) jer nije uspjela na odgovarajući način kontrolirati dio svoje vanjske flote.

Komisija je poduzela daljnje mjere u vezi s dvama postupcima zbog povrede u tijeku protiv [Belgije](#) i [Nizozemske](#) zbog propusta u kontroliranju i provođenju točnog vaganja i bilježenja ulova. Komisija je pokrenula postupak zbog povrede i protiv [Hrvatske](#) kako bi pratila utvrđene nedostatke u njezinu sustavu kontrole za uzgajališta plavoperajne tune. Također je zaključila postupak protiv Malte povezan s plavoperajnom tunom jer su malteška tijela otklonila utvrđene nedostatke.

Zdravlje i sigurnost hrane

Pravilima EU-a o zdravlju i sigurnosti hrane nastoji se zajamčiti visoku razinu zaštite zdravlja ljudi, životinja i bilja te zaštititi interes potrošača. Objedinjavanjem zdravlja ljudi, životinja i okoliša, kao i sigurnosti hrane i hrane za životinje, Komisija primjenjuje pristup „Jedno zdravlje” za pripravnost i prevenciju.

Osim toga, kako bi zaštitila zdravlje ljudi i pridonijela održivom prehrambenom sustavu, Komisija pomaže državama članicama u provedbi

zakonodavstva, na primjer propisa o proizvodima stavljenima na tržište EU-a koji su u dodiru s hranom.

Od svibnja 2021. do travnja 2022. Komisija i države članice surađivale su na uklanjanju većeg broja nesigurnih kuhinjskih i stolnih proizvoda s tržišta EU-a. Ta zajednička mjera provedbe pod nazivom „Bamboo-zling”, bila je usredotočena na plastične predmete koji sadržavaju bambus, a koji se često uvoze u EU iz trećih zemalja. Ti proizvodi, pogrešno predstavljeni kao prirodni ili održivi, mogli bi izazvati migraciju kancerogenih tvari u razinama koje prekoračuju ograničenja prema [pravilima EU-a](#). Mnogi takvi nezakoniti i lažni proizvodi povučeni su s tržišta.

Prevenција bolesti povezanih s duhanom

Konzumacija duhana i dalje je najčešći uzrok raka koji se može spriječiti. Naime, pripisuje joj se 27 % svih vrsta raka. [Direktivom o duhanskim proizvodima](#) nastoji se poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta za duhanske i srodne proizvode, a pritom osigurati visoku razinu zaštite zdravlja ljudi. Njezini su učinci na javno zdravlje pozitivni. Komisija je 2022. nastavila s radom na potpunoj provedbi Direktive te je poduprla provedbu [europskog plana za borbu protiv raka](#). Nadalje je procijenila je li Direktiva ispravno prenesena u nacionalno pravo. Dijalog s državama članicama također je bio bitan u poboljšanju primjene Direktive i njezinih provedbenih akata.

Sigurniji prijevoz

Cestovni promet najčešći je način putovanja Europljana i glavni uzrok nesreća. Stvaranje okruženja za siguran cestovni promet visok je prioritet Komisije. Komisijina provedba pravila i tehničkih standarda EU-a pomaže smanjiti broj smrtno stradalih u prometnim nesrećama.

Komisija je 2022. nastavila postupak zbog povrede protiv [Česke](#) jer nije pravilno prenijela [pravila](#) EU-a o minimalnim standardima sposobnosti za upravljanje vozilom s obzirom na kardiovaskularna zdravstvena stanja. Nastavila je postupke zbog povrede protiv [Grčke](#),

[Nizozemske](#), [Poljske](#), [Portugala](#), [Slovačke](#) i [Slovenije](#) jer te zemlje nisu potpuno prenijele [pravo EU-a](#) o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture.

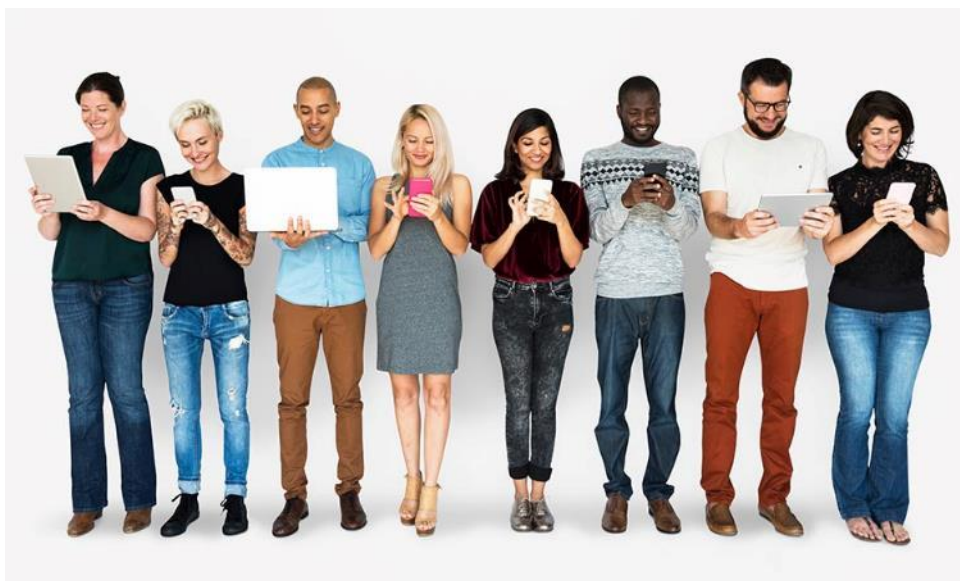
U željezničkom sektoru Komisija je poduzela daljnje mjere u postupku zbog povrede protiv Švedske u vezi s njezinim neobavješćivanjem Komisije o mjerama za prenošenje pravila o interoperabilnosti i sigurnosti željeznica. Ta su pravila dio četvrtog željezničkog paketa, čija je provedba prioritet Komisije. Kad je riječ o sigurnosti zračnog prometa, Komisija je pokrenula postupak zbog povrede protiv [Španjolske](#) zbog neispravne primjene zakonodavstva EU-a o [civilnom zrakoplovstvu](#) i [članovima posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu](#).

U pomorskom sektoru Komisija se nastavila baviti provedbom [pravila EU-a o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca](#). Među ostalim, poduzela je daljnje mjere u postupcima zbog povrede protiv [Češke](#) i [Cipra](#) kako bi zajamčila provedbu tih pravila.

Europa spremna za digitalno doba

„Za digitalnu tranziciju potrebna su jasna pravila. Ljudi trebaju znati da mogu vjerovati tehnologiji koju koriste. Poduzećima je za planiranje ulaganja potrebna predvidivost. Upravo smo zato osmislili najambiciozniji plan digitalnih reformi i ulaganja u povijesti naše Unije.”

Govor predsjednice von der Leyen na događanju „Masters of Digital 2022”

Komisija je odlučna u nastojanjima da ovo bude digitalno desetljeće Europe. EU je nepokolebljiv u namjeri da utvrdi digitalne standarde, s jasnim naglaskom na podacima, tehnologiji i infrastrukturi. Kako bi prednjačile u globalnoj utrci za pouzdanom i sigurnom tehnologijom usmjerenom na čovjeka, države članice moraju potpuno i brzo primijeniti zajednički dogovorena pravila. Komisija je stoga odmah poduzela mjere protiv svakog kasnog prenošenja novih pravila. Također je odlučno djelovala u zaštiti temeljnih prava pojedinaca.

Tehnologija u interesu građana

[Europski zakonik elektroničkih komunikacija iz 2020.](#) temelj je jedinstvenog digitalnog tržišta jer potiče povezivost i bolje štiti potrošače u cijeloj Europi. Njime se osiguravaju jasniji ugovori, kvaliteta usluga i konkurentna tržišta.

U travnju 2022. Komisija je odlučila pred Sudom pokrenuti postupke protiv [10 država članica](#) jer nisu potpuno prenijele Zakonik u nacionalno pravo. S druge strane, Komisija je 2022. zaključila postupke zbog povrede protiv osam država članica jer su dovršile prenošenje. Naposljetku samo Irska, Latvija, Poljska, Portugal i Slovenija nisu priopćili mjere za prenošenje te su za njih pred Sudom pokrenuti postupci uz zahtjev za izricanje financijskih sankcija.

Pravedno digitalno gospodarstvo koje potiče tržišno natjecanje

[Direktivom o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu](#) i [Direktivom o internetskom prijenosu televizijskih i radijskih programa](#) modernizirana su pravila EU-a o autorskim pravima za potrošače i autore kako bi mogli u potpunosti iskoristiti potencijal digitalnog svijeta. Njima se štite nositelji prava te potiču stvaranje i veći optjecaj sadržaja visoke vrijednosti. Korisnicima omogućuju bolji izbor sadržaja snižavanjem transakcijskih troškova i olakšavanjem distribucije radijskih i televizijskih programa u EU-u.

Komisija je nastavila postupke zbog povrede protiv [14 država članica](#) jer nisu prenijele Direktivu o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu i protiv [11 država članica](#) jer nisu prenijele Direktivu o internetskom prijenosu televizijskih i radijskih programa.

U predmetu koji je Poljska pokrenula protiv Europskog parlamenta i Vijeća, Sud Europske unije [potvrdio je](#) valjanost članka 17. Direktive o autorskim pravima. Tim se člankom platformama zabranjuje prikazivanje nelicenciranog sadržaja zaštićenog autorskim pravima u ime njihovih korisnika. Države članice stoga su dužne prenijeti taj članak u nacionalno pravo.

Promicanje podatkovnog gospodarstva

[Direktivom o otvorenim podacima](#) nastoji se više podataka koje stvara i financira javni sektor staviti na raspolaganje za ponovnu upotrebu svakome za svaku novu svrhu. Njome se potiče razvoj podatkovno intenzivnih inovacija, kao što su aplikacije za vremensku prognozu ili mobilnost. Povećava se transparentnost otvaranjem pristupa istraživačkim podacima financiranim javnim sredstvima i podržava nove tehnologije, uključujući umjetnu inteligenciju.

Komisija je 2022. poduzela daljnje mjere u postupcima zbog povrede protiv 12 [država članica](#) jer nisu prenijele Direktivu u nacionalno pravo. S druge strane, postupci zbog povrede protiv osam država članica zaključeni su jer su one obavijestile Komisiju o potpunom prenošenju.

Otvoreno, demokratsko i održivo digitalno društvo

Revidiranom [Direktivom o audiovizualnim medijskim uslugama](#) na razini EU-a regulira se koordinacija svih audiovizualnih medija, tradicionalnih televizijskih prijenosa, ali i usluga na zahtjev. Njezinim se pravilima nastoji stvoriti regulatorni okvir koji je prilagođen digitalnom dobu i koji će dovesti do sigurnijeg, pravednijeg i raznolikijeg audiovizualnog okruženja.

Komisija je 2022. nastavila prioritetno provoditi tu direktivu. Uspjela je zaključiti predmete protiv sedam država članica jer su prenijele Direktivu. Međutim, to nije bio slučaj s [Irskom](#), protiv koje je Komisija morala pokrenuti postupak na Sudu.

Omogućivanje pružateljima medijskih usluga da rade slobodno i neovisno u cijelom EU-u u središtu je medijskog pluralizma. [Telekomunikacijskim pravilima EU-a](#) utvrđeno je da pružatelji medijskih usluga moraju moći pristupiti tržištu pod nediskriminirajućim, objektivno opravdanim, razmjernim i unaprijed poznatim uvjetima.

Komisija je odlučila pred Sudom pokrenuti postupak protiv [Mađarske](#) zbog načina na koji dodjeljuje prava na radiofrekvencijski spektar. Komisija je smatrala da je odluka Mađarskog vijeća za medije o odbijanju obnavljanja prava radijske postaje neproporcionalna i netransparentna te je stoga u suprotnosti s pravom EU-a. Komisija je tvrdila i da je svojim postupanjem Mađarska također prekršila slobodu govora iz Povelje EU-a o temeljnim pravima.

Zaštita potrošača i poduzeća

Pravilima EU-a jamči se visoka razina zaštite potrošača pri kupnji robe, digitalnog sadržaja i digitalnih usluga unutar jedinstvenog tržišta.

[Direktivom o boljem izvršavanju i modernizaciji](#) ojačana su postojeća pravila. Njome je povećana transparentnost u digitalnom okruženju i najavama sniženja cijena. Pooštrene su i kazne i pravni lijekovi u slučaju kršenja potrošačkog prava. Novim pravilima povećava se pravna sigurnost i za potrošače i za trgovce. Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv 22 države članice jer nisu na vrijeme prenijele tu direktivu u svoje nacionalno pravo. Od tih predmeta njih bi se osam već moglo zaključiti 2022.

[Direktiva o digitalnom sadržaju](#) i [Direktiva o kupoprodaji robe](#) primjenjuju se na potrošačke ugovore sklopljene od 1. siječnja 2022. Komisija je 2022. poduzela daljnje mjere u postupcima zbog povrede protiv [Poljske](#), [Slovenije](#) i [Slovačke](#) jer nisu u potpunosti prenijele ta pravila EU-a u nacionalno pravo. Kao rezultat provedbenih mjera Komisije sve su države članice osim Slovačke obavijestile o potpunom prenošenju tih pravila do kraja 2022. Time se poboljšala zaštita potrošača pri kupnji robe ili digitalnog

sadržaja iz bilo koje države članice i povećala pravna sigurnost za poduzeća.

Dostupni proizvodi, usluge i internetske stranice

[Europskim aktom o pristupačnosti](#) nastoje se uspostaviti zajednička pravila za pristupačne proizvode i usluge u EU-u, što uzrokuje smanjenje cijena. Osobe s invaliditetom i starije osobe imat će koristi od pristupačnijih proizvoda i usluga na tržištu.

Komisija je pokrenula [24 postupka zbog povrede](#) jer države članice nisu uspjele u zadanom roku prenijeti ta pravila. Nadalje, Komisija je nastavila pružati potporu državama članicama u njihovim nastojanjima da dovrše prenošenje organiziranjem radionica s nacionalnim upravama.

U [Direktivi o pristupačnosti interneta](#) propisano je da internetske stranice i mobilne aplikacije javnih tijela budu dostupne svima, među ostalim osobama s invaliditetom i starijim osobama.

Primjerice, te stranice i aplikacije moraju imati izjavu o pristupačnosti s kontaktima za povratne informacije i pritužbe u slučaju nedostupnosti sadržaja.

Komisija je objavila svoju [procjenu](#) učinka i provedbe Direktive, uključujući [lako čitljive](#) sažetke. Nalazi pokazuju da je Direktiva osmišljena i učinkovito provedena te da je utjecala na poboljšani pristup internetskim javnim uslugama i informacijama unutar EU-a te na jačanje društvene i digitalne uključenosti. Rezultati su ukazali i na praktičan napredak koji tek treba postići za sve internetske stranice i mobilne aplikacije javnog sektora ako žele biti u potpunosti pristupačne osobama s invaliditetom i starijim osobama.

Dopuštanje jedinstvenom tržištu da poveća rast

Netočna ili nepotpuna primjena pravila EU-a i dalje stvara prepreke unutar jedinstvenog tržišta. To ima svoju cijenu za poduzeća i potrošače. Pogrešna primjena pravila uzrokuje složenost i administrativna opterećenja te narušava tržišno natjecanje i jednake uvjete za poduzeća širom EU-a.

Mjere provedbe usmjerene su i na međusektorska područja s potencijalom za olakšanje ulaganja kako bi se ubrzao oporavak u raznim gospodarskim ekosustavima, kao što je uslužni sektor, uključujući profesije, slobodno kretanje robe i javnu nabavu.

Komisija je nastavila i sa svojim radom na provedbi kako bi javna tijela plaćala na vrijeme za robu i usluge koje nabavljaju te kako bi se izbjegla višestruka kašnjenja u plaćanju duž lanca opskrbe, posebice u zdravstvenom sektoru. Komisija proaktivno prati napredak Belgije, Grčke, Španjolske, Italije, Portugala i Slovačke, koji još uvijek ne ispunjavaju ciljeve [Direktive o kašnjenju u plaćanju](#).

Kako bi osigurala da javna tijela na vrijeme plaćaju za robu i usluge koje nabavljaju, Komisija je oštro djelovala protiv dviju država članica: nastavila je postupak zbog povrede protiv [Grčke](#) zbog stalnih nedostataka u zdravstvenom sektoru. Usto je pozvala Italiju da postupi u skladu s [presudom](#) Suda, koji je potvrdio da je Italija zbog kašnjenja u plaćanju prekršila pravo EU-a. Nakon nastojanja da uskladi svoj postupak provjere s Direktivom o kašnjenju u plaćanju, Komisija je zaključila još jedan postupak zbog povrede protiv Italije.

Komisija se također nastavila suprotstavljati izvoznim ograničenjima država članica nakon invazije na Ukrajinu. Unutarnje tržište nastavilo je funkcionirati zahvaljujući brzim i čvrstim provedbenim mjerama.

Komisija je poduzela daljnje mjere u postupku protiv [Mađarske](#) zbog ograničenja izvoza građevinskog materijala. Osim toga, Komisija je pokrenula postupak protiv [Mađarske](#) zbog nametanja viših cijena goriva za vozila sa stranim registarskim pločicama u odnosu na vozila registrirana u Mađarskoj. Krajem 2022. Mađarska je prestala s tom povredom.

Transparentne informacije o poduzećima i za poduzeća

Zbog sve većeg broja poduzeća koja posluju prekogranično važno je omogućiti lak pristup informacijama o poduzećima u različitim državama članicama. [Zakonodavstvom EU-a](#) od država članica zahtijeva se da svoje nacionalne poslovne registre povežu sa sustavom za povezivanje poslovnih registara (BRIS). On olakšava prekogranično poslovanje, a poduzećima smanjuje trošak i trajanje postupaka. Pojedincima, poduzećima i poduzetnicima omogućuje dobivanje informacija o poduzećima. [Pravilima EU-a](#) također su u pravo trgovačkih društava uvedeni digitalni alati i procesi. Poduzetnici sad mogu osnivati društva s ograničenom odgovornošću na internetu.

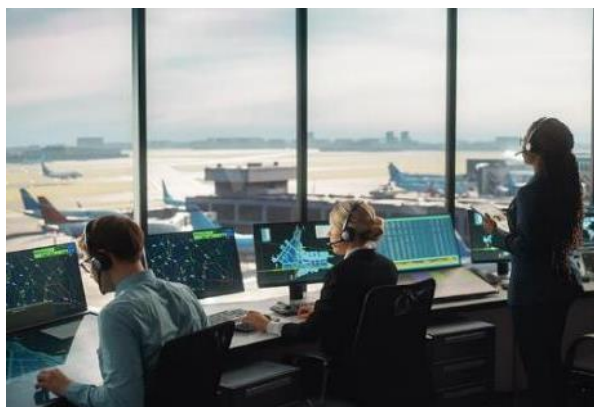

Komisija je 2022. protiv 10 država članica pokrenula postupak zbog povrede jer nisu pravodobno prenijele [Direktivu o digitalizaciji prava trgovačkih društava](#) u nacionalno pravo. Kao rezultat brzih provedbenih mjera Komisije u tom i drugim predmetima, 19 država članica dovršilo je prenošenje pravila do kraja 2022. Osim toga, Komisija je zaključila postupak zbog povrede protiv Bugarske jer je ona dovršila povezivanje svojeg poslovnog registra sa sustavom povezivanja poslovnih registara (BRIS).

Digitalni prometni sustavi

Digitalizacija može pomoći da promet postane sigurniji, učinkovitiji i održiviji. Informacijske i komunikacijske tehnologije otvaraju nove mogućnosti za sve vrste putničkog i teretnog prijevoza. Nadalje, integracija postojećih tehnologija u nove tehnologije može stvoriti nove usluge.

Primjerice, u cestovnom prijevozu [Direktivom o europskom elektroničkom sustavu naplate cestarine](#) osigurava se interoperabilnost usluga naplate cestarina na svim cestama EU-a. Korisnici cesta imaju koristi jer mogu plaćati cestarine u EU-u potpisivanjem samo jednog ugovora o pretplati s jednim pružateljem usluge i korištenjem jedne jedinice u vozilu. Komisija je provela Direktivu putem više postupaka zbog povrede.

Kad je riječ o sigurnosti zračnog prometa, [usluge podatkovnih veza](#) su komunikacije između zrakoplova i zemaljskog osoblja koje dopunjuju glasovnu komunikaciju koja se tradicionalno koristi u kontroli zračnog prometa. Komisija je u tom području zaključila postupke zbog povrede protiv Francuske i Cipra. Usklađenost donosi konkretne koristi za javnost: budući da glasovni komunikacijski kanali postaju sve zagušeniji, usluge podatkovnih veza čine komunikaciju između pilota i kontrolora leta učinkovitijom, čime se

ona prilagođava porastu razine zračnog prometa unutar Europe.

Kad je riječ o elektroničkoj naplati cestarine, Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv [Njemačke](#), [Italije](#) i [Finske](#) jer nisu u potpunosti prenijele pravila EU-a. U tom je području nastavila s drugim postupcima zbog povrede protiv [11 država članica](#).

Kad je riječ o uslugama podatkovnih veza, Komisija je pred Sudom pokrenula postupke protiv [Grčke](#), [Malte](#) i [Slovačke](#) jer nisu pružile te usluge niti su njima upravljale za zrakoplove koji lete unutar zračnog prostora pod njihovom nadležnošću.

Gospodarstvo u interesu građana

„Naše socijalno tržišno gospodarstvo svakoga potiče da daje najbolje od sebe, ali istodobno uzima u obzir i ljudsku ranjivost.”

Govor predsjednice von der Leyen o stanju Unije 2022.

Ljudi i poduzeća u EU-u mogu napredovati samo uz potporu gospodarstva. Jedinstvenim socijalnim tržišnim gospodarstvom EU-a pomaže se gospodarstvima da rastu, a istodobno se suzbijaju siromaštvo i nejednakost. Nepotpuna provedba ili nepravilna primjena zajednički dogovorenih pravila narušava potencijal naših gospodarstava i opterećuje mala i srednja poduzeća. Također oslabljuje prava potrošača i radnika. Kako bi uklonila te rizike, Komisija je provela pravo EU-a u nizu politika.

Uvjeti rada

Pravedni i dostojanstveni uvjeti rada okosnica su europskog socijalnog tržišnog gospodarstva. EU je donio minimalne standarde primjenjive u svim državama članicama o [radnom vremenu](#), [radu u nepunom radnom vremenu](#), [radu na određeno vrijeme](#) i [radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje](#). Komisija je 2022. poduzela niz mjera za provedbu tih pravila. Pokrenula je [postupke zbog povrede protiv 19 država članica](#) jer nisu pravodobno prenijele [pravila EU-a](#) o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima. Nakon što je zaprimila pritužbu, Komisija je poduzela mjere i protiv [Irske](#) u vezi s njezinom provedbom radničkih prava u skladu s [Direktivom o europskom radničkom vijeću](#), kojom se nastoji osigurati da osoblje koje radi za poduzeća koja posluju u cijelom EU-u ima pravo na informiranje i savjetovanje o transnacionalnim pitanjima.

Sigurnost i zdravlje na radu

EU je razvio opsežan skup pravila o sigurnosti i zdravlju na radu kako bi zajamčio visoku razinu zaštite radnika. Zdravim i sigurnim radnim uvjetima stvara se zdrava i produktivna radna snaga. Komisijine mjere provedbe bile su usmjerene na pravodobno prenošenje propisa EU-a o sigurnosti i zdravlju na radu u nacionalno pravo. Komisija je zaključila 19 postupaka zbog povrede jer su države članice prenijele relevantne direktive. Ta su se pravila odnosila na ažuriranja [Direktive o karcinogenim i mutagenim tvarima](#), [petog popisa indikativnih graničnih vrijednosti profesionalne izloženosti](#) i tehničkih prilagodbi direktiva u području [osobne zaštitne opreme](#), [bioloških agensa](#) i [medicinske skrbi na brodovima](#).

Kako bi se nacionalne mjere brzo uskladile s [četvrtim popisom indikativnih graničnih vrijednosti profesionalne izloženosti](#), Komisija je nastavila postupak koji je prethodio postupku zbog povrede (EU Pilot) s 13 država članica. Zahvaljujući tom dijalogu, dvije države članice uskladile su se 2022. s Direktivom. Sve druge države članice, osim jedne, obvezale su se na usklađivanje svojih nacionalnih prava s pravilima EU-a. Komisija je isto tako s 15 država članica koristila postupak EU Pilot u vezi s usklađenošću njihova prenošenja ažurirane [Direktive o karcinogenim i mutagenim tvarima](#) (Direktiva 2017/2398). Dvije države članice već su krajem 2022. prilagodile svoja pravila kako bi osigurale njihovu usklađenost.

Mobilnost radnika

[Slobodno kretanje radnika](#) jedna je od temeljnih sloboda EU-a. Obuhvaća pravo na rad u drugoj državi članici, ali i pravo na traženje posla u drugoj državi članici i pravo boravka u toj državi članici u tu svrhu.

Građani EU-a imaju pravo boraviti u drugoj državi članici tri mjeseca, pri čemu je jedini uvjet posjedovanje važeće osobne isprave. Nakon tri mjeseca zemlje EU-a moraju tražiteljima posla iz EU-a dopustiti razuman rok za boravak nakon što se prijave u službe za zapošljavanje. To bi im trebalo omogućiti da pronađu posao koji odgovara njihovim kvalifikacijama i poduzmu potrebne korake za početak rada. Tek nakon isteka razumnog roka

države članice domaćini mogu od tražitelja posla zahtijevati da dokažu svoje stvarne mogućnosti za pronalazak posla ako žele ostati dulje.

Nakon pritužbe jednog građanina Komisija je pokrenula postupak zbog povrede protiv [Belgije](#) jer belgijsko pravo od tražitelja posla u EU-u zahtijeva da dokažu da imaju stvarne mogućnosti pronaći posao odmah nakon prva tri mjeseca boravka u Belgiji.

U drugom predmetu o mobilnosti radne snage na koji su podnositelji pritužbe upozorili Komisiju [Grčka](#) je pristala promijeniti svoje zakonodavstvo nakon što je Komisija pokrenula postupke zbog povrede, što je omogućilo građanima EU-a pristup rukovodećim položajima u grčkom parlamentu.

Koordinacija sustava socijalne sigurnosti

Pravom EU-a koordiniraju se nacionalni sustavi socijalne sigurnosti država članica kako bi se zajamčila djelotvorna sloboda kretanja osoba. Njime se poboljšavaju standardi zaštite socijalne sigurnosti osoba koje se kreću unutar EU-a.

Sud je 16. lipnja 2022. potvrdio stajalište Komisije u postupku zbog povrede protiv [Austrije](#). Austrija je uvela indeksaciju obiteljskih doplata, prema kojoj se isplaćuju različiti iznosi tih naknada ovisno o mjestu boravišta predmetnog djeteta u EU-u. Sud je presudio da je ta indeksacija u suprotnosti s pravom EU-a o slobodnom kretanju radnika i koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Austrija je nakon toga poduzela mjere za provedbu presude. Komisija je pokrenula i sličan postupak zbog povrede protiv [Njemačke](#).

Bolje informiranje i pomoć za građane i poduzeća

U kontekstu posljedica ruske invazije na Ukrajinu 2022. bilo je važnije nego ikad da se pojedinci i poduzeća i dalje mogu oslanjati na prilike koje nudi jedinstveno tržište. Suradnja između Komisije i država članica najbrži je način uklanjanja prepreka slobodnom kretanju. Alati za upravljanje jedinstvenim tržištem, kao što su portal [Vaša Europa](#), služba [Vaša Europa – Savjeti](#) i [SOLVIT](#), daju jasne informacije i pomoć te sudjeluju u rješavanju problema građana i poduzeća.

Ohrabruju i pojedince i poduzeća da potpuno iskoriste svoja prava EU-a na jedinstvenom tržištu. Osim toga, dokazi prikupljeni iz tih alata pomažu utvrditi i ispraviti postojeće probleme. Mreža SOLVIT pomogla je 2022. u rješavanju problema više od 2 400 građana i poduzeća. Građani i poduzeća konzultirali su službu Vaša Europa – Savjeti gotovo 28 000 puta u vezi sa svojim pravima na jedinstvenom tržištu.

Bolja regulacija profesija i priznavanje kvalifikacija

U skladu s [Direktivom o ispitivanju proporcionalnosti](#) države članice moraju se pobrinuti da su svi zahtjevi za profesije koje uvode ili mijenjaju nužni i uravnoteženi. Zbog opterećujućih nacionalnih pravila kvalificiranim kandidatima otežava se pristup širokom spektru profesija ili njihovo obavljanje. Komisija je donijela odluke o povredama za pet država članica kako bi osigurala potpuno i ispravno prenošenje pravila.

[Direktivom o priznavanju stručnih kvalifikacija](#) stručnjacima se olakšava pružanje usluga u cijeloj Europi, a istodobno se jamči bolja zaštita potrošača i građana. Komisija je odlučno djelovala protiv država članica u kojima se povreda Direktive nastavila, a to je, prema potrebi, obuhvaćalo pokretanje postupka protiv njih na Sudu. Mogla je zaključiti slučajeve protiv Italije, Austrije i Švedske, u kojima stručnjaci sad u potpunosti mogu koristiti te prednosti.

Komisija je odlučila pred Sudom pokrenuti postupak protiv [Belgije](#) jer nije prenijela Direktivu o ispitivanju proporcionalnosti, a zaključila je postupke protiv Cipra i Latvije. Međutim, Komisija je odlučila pokrenuti postupke protiv [Cipra](#), [Španjolske](#) i [Latvije](#) zbog pogrešnog prenošenja tih pravila.

Kad je riječ o priznavanju stručnih kvalifikacija, Komisija je pred Sudom pokrenula postupke protiv [Portugal](#) i [Slovačke](#). Prvi od ta dva predmeta bavi se pitanjima navedenima u pritužbi. Komisija je pokrenula predmete i protiv [Belgije](#), [Grčke](#) i [Malte](#) zbog neispravnog prenošenja tih pravila.

Sprečavanje stečaja održivih poduzeća

[Direktivom o restrukturiranju i nesolventnosti](#) nastoji se spriječiti rani stečaj i uspostaviti zdravo okruženje kako bi se nesolventna poduzeća oporavila. Njome se omogućuju uvjeti za rano restrukturiranje održivih poduzeća u financijskim teškoćama. Novim pravilima povećava se i učinkovitost postupaka u slučaju nesolventnosti i promiče korištenje elektroničkih sredstava komunikacije. Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv [10 država članica](#) jer nisu prenijele tu direktivu.

Financijske usluge

Financijske usluge okosnica su jedinstvenog tržišta. Pravilima EU-a postižu se pravilno uređenje i nadzor financijskih posrednika i financijskih tržišta radi stabilnosti, konkurentnosti i transparentnosti. Obuhvaćaju glavne aktere na financijskim tržištima, kao što su banke, osiguravajuća i investicijska društva, upravitelji imovinom i drugi financijski posrednici.

Nedavno ažuriranim pravilima EU-a nastoji se povećati otpornost i osigurati bolji nadzor tih financijskih posrednika kako bi se povećao njihov kapacitet za prevladavanje učinaka kriza, kao što su pandemija ili rat u Ukrajini. Pravilima se isto tako nastoji poduprijeti gospodarski rast uz istodobno smanjenje pritiska na okoliš i uzimanje u obzir socijalne dimenzije. Komisija je zaključila 26 postupaka zbog povrede nakon što su države članice u potpunosti prenijele razne direktive u tom području.

Komisija je pokrenula 37 postupaka zbog povrede protiv država članica koje nisu u potpunosti prenijele razne direktive o financijskim posrednicima, među ostalim:

- o [oporavku tržišta kapitala](#),
- o [pitanjima održivosti](#) financijskih instrumenata i investicijskih fondova,
- o [dokumentima s ključnim informacijama](#) za društva za zajednička ulaganja.

Komisija je [nastavila provoditi dodatnih](#) devet postupaka zbog [povrede](#) koji se odnose na pravila EU-a o [prekograničnoj distribuciji fondova](#), [platformama za skupno financiranje](#) i [revizijama](#).

Plaćanja malih vrijednosti

Plaćanja malih vrijednosti neophodna su za europsko gospodarstvo. Učinkoviti sustavi plaćanja malih vrijednosti ključni su za neometano funkcioniranje više sektora, uključujući pojedinačnu prodaju, plaćanja između poduzeća, plaćanje režija i najamnine itd. [Revidirana Direktiva o platnim uslugama](#) (PSD2) i [Uredba o SEPA-i](#) dva su propisa EU-a kojima su oblikovana pravila za sustave plaćanja malih vrijednosti.

Komisija je s 20 država članica započela postupak koji je prethodio postupku zbog povrede (EU Pilot) zbog načina na koji su prenijele PSD2. Također je nastavila suradnju u pogledu provedbe s državama članicama kako bi riješila problem [diskriminacije na temelju IBAN-a](#): do te diskriminacije dolazi kad se računi u drugim državama članicama ne mogu koristiti za uspostavljanje izravnih terećenja ili za prijenos sredstava za domaće usluge platnog prometa, čime se krši Uredba o SEPA-i.

Nadziranje načina na koji nacionalna tijela primjenjuju pravila EU-a o financijskim uslugama

Pravom EU-a ovlašćuju se [europska nadzorna tijela](#) da istražuju načine na koje nacionalna tijela koja rade pod njihovim nadzorom eventualno krše ili ne primjenjuju pravo EU-a. Ako istrage pokažu da nacionalno tijelo nije pravilno izvršilo svoju nadzornu ulogu, relevantna europska nadzorna tijela mogu izdati preporuke za uklanjanje nedostataka koje su utvrdila. Radnje koje nacionalno nadzorno tijelo zatim poduzima kako bi uklonilo te nedostatke prati Komisija, koja može izdati mišljenja ako se preporuke europskih nadzornih tijela ne poštuju. Komisija je 2022. donijela [službeno mišljenje](#) kojim se od slovačkog nadzornog tijela za nadzor osiguranja zahtijeva da u potpunosti ispuni svoje obveze prema bonitetnom sustavu EU-a za društva za osiguranje i reosiguranje u EU-u ([Solventnost II](#)). To se mišljenje nastavlja na preporuku koju je [iste godine](#) izdalo [Europsko tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje](#).

Pranje novca i financiranje terorizma

Suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma doprinosi sigurnosti, kao i zaštiti integriteta međunarodnog financijskog sustava. Djelotvorna provedba pravila EU-a o suzbijanju pranja novca stoga je i dalje u središtu politike provedbe Komisije.

Povećana transparentnost presudna je za suzbijanje zlouporabe poduzeća kao paravana za pranje novca. Države članice stoga moraju osigurati da se informacije o „stvarnim vlasnicima” tih poduzeća pohranjuju u središnjem registru. Točan režim otkrivanja koji je transparentan o stvarnom vlasništvu i kontrolnim strukturama poduzeća povećava povjerenje ulagatelja i opće javnosti u financijska tržišta.

Kako bi provela pravila EU-a o registraciji stvarnog vlasništva, Komisija je sa svim državama članicama pokrenula postupak koji je prethodio postupku zbog povrede (EU Pilot). Također je pokrenula postupke zbog povrede protiv [Španjolske](#), [Italije](#) i [Latvije](#) zbog neprenošenja, neusklađenosti i loše primjene pravila o registrima stvarnog vlasništva. S druge strane, Komisija je uspjela zaključiti 11 postupaka zbog povrede jer su uključene države članice dovršile prenošenje [Pete direktive o sprečavanju pranja novca](#), uključujući pravila o registrima stvarnog vlasništva.

[Pravilima EU-a](#) kriminalizira se pranje novca ako je počinjeno s namjerom i sa znanjem da je imovina stečena kriminalnom aktivnošću. Njima se olakšava policijska i pravosudna suradnja između zemalja EU-a i sprečava kriminalce da zloupotrijebe blaže pravne sustave. Komisija je provela ta pravila nastavkom provođenja postupka protiv [Belgije](#) i pokretanjem postupaka protiv [Litve](#), [Latvije](#), [Malte](#) i [Portugala](#) jer ih nisu pretvorili u nacionalno zakonodavstvo.

Mobilnost i promet

[Novim pravilima](#) za sektor cestovnog prometa EU-a jamči se ravnoteža između socijalne zaštite vozača i slobode operatera da pružaju usluge prekograničnog prijevoza. Pravom EU-a o [upućivanju vozača](#) uređuju se situacije u kojima poslodavac vozače šalje na privremeno pružanje usluge u drugu državu članicu. Tim se pravilima osigurava da upućeni vozači primaju naknadu države članice domaćina za razdoblje u kojem su upućeni. Njima se usklađuju i inspekcijske mjere u cijelom EU-u.

Budući da neke države članice još nisu prenijele ta pravila, Komisija je nastavila s postupcima zbog povrede protiv [osam država članica](#) kako bi upućeni vozači što prije mogli iskoristiti njihove prednosti. Komisija je nastavila i postupke zbog povrede protiv [Grčke](#) zbog nepoštovanja pravila EU-a o [provjerama na cesti](#) i protiv [Danske](#) zbog nepoštovanja [pravila o kabotaži](#) za gradski i međugradski autobusni prijevoz putnika.

Kad je riječ o pomorskom prometu, Komisija je nastavila postupke zbog povrede protiv [Portugala](#) jer nije pravilno primijenio pravila EU-a o sigurnosti i okolišu u pogledu [pomorske opreme](#). Osim toga, nakon pritužbe koja se odnosila na slobodno kretanje radnika i slobodu pružanja usluga u pomorskom sektoru, Komisija je pozvala [Maltu](#) da pravilno primijeni pravo EU-a s obzirom na svoj sustav lučkih radnika.

Prijevoz unutarnjim plovnim putovima konkurentna je alternativa cestovnom i željezničkom prometu. Također pomaže smanjiti promet na preopterećenim cestovnim mrežama u gusto naseljenim regijama. Komisija je provela pravila EU-a u tom području pokretanjem postupaka zbog povrede protiv [Česke](#), [Španjolske](#), [Luksemburga](#), [Poljske](#), [Portugala](#) i [Slovenije](#) jer nisu uspjeli u nacionalno pravo prenijeti pravila EU-a o priznavanju [stručnih kvalifikacija u unutarnjoj plovidbi](#). Tim se pravilima uspostavlja standardizirani sustav za certificiranje i priznavanje osoba koje upravljaju plovilima na unutarnjim plovnim putovima, a nositeljima certifikata omogućuje da rade u cijelom EU-u.

Komisija je također pokrenula postupke zbog povrede protiv [Njemačke](#), [Hrvatske](#), [Mađarske](#) i [Austrije](#) jer nisu postupile u skladu sa stajalištem EU-a u okviru Dunavske komisije. Ta se međunarodna organizacija bavi režimom plovidbe rijeke Dunav. Četiri države članice glasovale su o pitanjima o kojima EU ima isključivu vanjsku nadležnost bez prethodno utvrđenog stajališta EU-a, što je u suprotnosti s načelom lojalne suradnje iz Ugovora o EU-u.

Izravno oporezivanje

Jedinstveno tržište građanima i poduzećima jamči slobodu kretanja, djelovanja i ulaganja izvan nacionalnih granica. Međutim, s obzirom na to da nacionalna pravila o izravnom oporezivanju nisu usklađena i da postoje razlike u poreznim sustavima država članica, i dalje postoje mogućnosti za agresivno porezno planiranje i izbjegavanje plaćanja poreza. Kako bi spriječile

slučajeve nenamjernog neoporezivanja kao rezultat te prakse, države članice blisko surađuju i usklađuju nacionalna pravila na temelju direktiva EU-a.

Jedna je od ključnih direktiva u tom području, koja izravno utječe na funkcioniranje jedinstvenog tržišta, [Direktiva o pravilima protiv praksi izbjegavanja poreza](#). Komisija je 2022. uspješno provela ta pravila, u prvom redu osiguravanjem njihova potpunog prenošenja u bugarsko, češko,

njemačko, irsko i španjolsko nacionalno pravo. Komisija je također osigurala da Bugarska i Cipar ispravno prenesu pravila – kao rezultat postupaka zbog povrede uskladili su svoje nacionalne propise.

Komisija je poduzela daljnje mjere protiv [Grčke](#) i [Španjolske](#) jer nisu prenijele odredbu Direktive o obrnutim hibridnim neusklađenostima. Tim se pravilima onemogućuje poreznim obveznicima da iskorištavaju razlike između poreznih sustava kako bi izbjegli plaćanje dijela ili cijelog poreza te se sprečava smanjenje porezne osnovice.

Kao rezultat provedbenih aktivnosti Komisije nekoliko drugih država članica uskladilo je svoje nacionalno zakonodavstvo s pravilima EU-a o izravnom oporezivanju: Belgija je uklonila diskriminatorni izračun prihoda koji proizlazi iz imovine koja se nalazi u inozemstvu, Španjolska je ukinula diskriminatorno oporezivanje nerezidentnih neprofitnih organizacija i njihovih uplatitelja i donatora, a Grčka je uklonila razliku u poreznom tretmanu na temelju kriterija mjesta (države) gdje se drže naslijeđena imovina ili ulaganja.

Nakon više pritužbi primljenih od građana Komisija je poduzela provedbene mjere protiv [Njemačke](#) kako bi svoja pravila o izračunu naknada za prekogranične radnike uskladila s pravom EU-a radi izbjegavanja diskriminacije. Tim su pravilima radnici koji su zaposleni u Njemačkoj, a borave u susjednoj zemlji dovedeni u nepovoljan položaj kad je riječ o naknadama za rad i bolovanja i naknadama za nezaposlenost, čime su prekršena [pravila EU-a o slobodnom kretanju radnika](#).

Komisija je riješila predmet protiv [Španjolske](#) zbog izricanja neproporcionalnih kazni španjolskim poreznim obveznicima jer nisu podnijeli izjave o inozemnoj imovini putem internetskog obrasca („Modelo 720”). Nakon što je Sud potvrdio stajalište Komisije, Španjolska je izmijenila svoje nacionalno zakonodavstvo u skladu s načelom slobodnog kretanja kapitala. Taj je slučaj također bio predmet predstavke upućene Europskom parlamentu.

Neizravno oporezivanje

Pravilima Unije o PDV-u i trošarinama nastoji se spriječiti da poduzeća u jednoj zemlji EU-a imaju nepravednu poreznu prednost u odnosu na poduzeća u drugim zemljama EU-a. Ona stoga pomažu izbjeći narušavanje tržišnog natjecanja na jedinstvenom tržištu. Kako bi se zaštitilo slobodno kretanje robe, pravom EU-a omogućeno je da se porezima povezanim s automobilima ne diskriminiraju automobili dovezeni iz druge zemlje EU-a.

Komisija je pred Sudom pokrenula postupak protiv [Malte](#) zbog naplaćivanja višeg godišnjeg poreza na registraciju rabljenih automobila koji su u Maltu dovezeni iz drugih zemalja EU-a nakon 1. siječnja 2009. od poreza plaćenog za slične automobile koji su već registrirani u Malti prije tog datuma.

Komisija je 2022. posebnu važnost pridala praćenju nastojanja država članica da provedu [revidirani zajednički okvir za trošarinske proizvode](#), kao što su alkohol, duhan i energija. Tim je pravilima poboljšana sloboda kretanja trošarinskih proizvoda na jedinstvenom tržištu pojednostavnjivanjem izvoza i uvoza tih proizvoda i interakcije među trgovcima. Njima se osigurava i ubiranje pravilnog poreza.

Komisija je pratila i provedbu [revidiranih pravila za trošarine na alkohol](#), koja se primjenjuju od 1. siječnja 2022. Tim se pravilima uspostavlja zajednički sustav certificiranja za male proizvođače kako bi im se olakšao pristup niskim stopama trošarina u cijelom EU-u.

Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv 16 država članica i poduzela sljedeće mjere u postupcima protiv [Belgije](#), [Grčke](#), [Latvije](#), [Luksemburga](#) i [Portugala](#) jer nisu priopćili nacionalne mjere za potpuno prenošenje revidiranog zajedničkog okvira za trošarinske proizvode. Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv 11 država članica i nastavila postupak protiv [Portugala](#) jer nije potpuno prenio revidirana pravila za trošarine na alkohol.

Osim toga, Komisija je pratila kako države članice provode [privremena izuzeća od plaćanja PDV-a kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19](#). Zahvaljujući tim pravilima, na vrhuncu pandemije Komisija i agencije EU-a mogle su uvoziti i kupovati robu i usluge bez PDV-a kako bi ih besplatno distribuirale državama članicama. Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv osam država članica i nastavila postupak protiv [Cipra](#) jer nije u potpunosti prenio ta pravila.

Komisijine provedbene aktivnosti i dalje su bile usmjerene na nacionalne fiskalne mjere kojima se

narušava tržišno natjecanje na jedinstvenom tržištu. Komisija je nastavila postupak protiv [Grčke](#) zbog nepravilne primjene izuzeća od plaćanja PDV-a na komercijalne poštanske usluge koje pruža grčki pružatelj univerzalne usluge. Uspjela je zaključiti postupak zbog povrede protiv Njemačke jer se u njemačkom zakonodavstvu sad ispravno primjenjuje sustav paušalnog PDV-a za poljoprivrednike, čime je spriječeno narušavanje tržišnog natjecanja.

Radi suzbijanja poreznih prijevара [pravilima o upravnoj suradnji](#) obvezuje se države članice da od 1. siječnja 2020. omoguće pristup informacijama o registracijama vozila drugim državama članicama putem Europskog informacijskog sustava prometnih i vozačkih dozvola (EUCARIS). Nakon uspješnih dijaloga u okviru postupka EU Pilot, Komisija je osigurala da Cipar, Danska, Irska, Francuska, Malta i Slovenija poduzmu mjere za pravilan razvoj informatičke platforme i nadležnim tijelima omoguće razmjenu informacija o vozilima. Postupak EU Pilot još je u tijeku za jednu državu članicu.

Carina

Carinskim zakonikom EU-a definiran je pravni okvir za carinska pravila i postupke na carinskom području EU-a, prilagođen suvremenim modelima trgovine i komunikacijskim alatima.

Kako bi provela Zakonik, Komisija je istraživala iskazivanje umanjene vrijednosti robe, carinske informatičke sustave u državama članicama i nacionalne pristojbe s jednakim učinkom na carine između država članica. Osim toga, Komisija je nastavila istragu u svim državama članicama o njihovoj provedbi [sustava „sve na jednom mjestu” za uvoz](#), elektroničkog portala koji poduzeća koriste za ispunjavanje svojih obveza PDV-a u e-trgovini za prodaju uvezene robe na daljinu.

Kad je riječ o kaznama prema Zakoniku, Komisija je dovršila [izvješće](#) o procjeni carinskih povreda i kazni u državama članicama. Na to će se izvješće nadovezati nadolazeća reforma carinske unije EU-a.

Tržišno natjecanje

Politikom tržišnog natjecanja EU-a nastoji se postići ravnopravne konkurentne uvjete u kojima se poduzeća potiču na inovacije i ponudu kvalitetne robe i usluga po najpovoljnijim uvjetima. Tu politiku zajedno s Komisijom provode nacionalna tijela za tržišno natjecanje.

U tom je procesu važna provedba [Direktive ECN+](#) jer se njome povećavaju ovlasti i djelotvornost nacionalnih tijela za tržišno natjecanje. Komisija je nastavila provoditi tu direktivu pokretanjem daljnjih postupaka zbog povrede protiv [Estonije](#), [Luksemburga](#), [Poljske](#) i [Slovenije](#) jer nisu u potpunosti proveli ta pravila.

Promicanje europskog načina života i demokracije

„Danas vidimo da se za svoja demokratska društva moramo boriti. I to svakoga dana. Moramo ih zaštititi od vanjskih prijetnji kojima su izložena, ali i opasnosti koje im prijete iznutra. Zaštita vladavine prava dužnost je i najplemenitija funkcija ove Komisije.”

Govor predsjednice von der Leyen o stanju Unije 2022.

Za izgradnju jače, zelenije i zdravije Europe za sljedeće naraštaje potrebna je Europa koja se zalaže za svoje vrijednosti i čuva svoje demokracije. Pravo je najbolje sredstvo EU-a za ostvarivanje koristi za ljude, poduzeća i okoliš koje nudi EU. Zbog toga je Komisija 2022. još jednom dokazala svoju odlučnost da zaštititi vladavinu prava, naše vrijednosti i temeljna prava u cijelom EU-u.

Vladavina prava

Komisija upotrebljava sve [instrumente](#) koji su joj na raspolaganju za zaštitu i promicanje vladavine prava u EU-u. Jedna je kvalitetna komponenta godišnji ciklus [izvješća o vladavini prava](#).

To se godišnje izvješće odnosi na sve države članice i svrha su mu promicanje vladavine prava te sprečavanje nastajanja ili produbljivanja problema. Komisija je 2022. prvi put svakoj državi članici iznijela [preporuke o vladavini prava](#). Bavila se ozbiljnim pitanjima vladavine prava povezanim s postupcima zbog povrede, posebice u vezi s neovisnošću pravosuđa ili temeljnim načelima prava EU-a.

Još je jedan dio paketa instrumenata vladavine prava EU-a [Uredba o uvjetovanosti](#), kojom se proračun EU-a štiti od utjecaja kršenja vladavine prava u državama članicama. Komisija je 2022. u potpunosti iskoristila tu uredbu. Na temelju prijedloga Komisije u skladu s Uredbom o uvjetovanosti, [Vijeće](#) je 15. prosinca 2022. donijelo mjere za zaštitu proračuna EU-a od kršenja načela vladavine prava u Mađarskoj.

Komisija je nastavila postupak zbog povrede protiv [Poljske](#) u vezi s poljskim Ustavnim sudom i njegovom sudskom praksom. Komisija je smatrala da se presudama Suda krše odredbe Ugovora o EU-u i da nisu u skladu s općim načelima autonomije, nadređenosti, djelotvornosti i ujednačene primjene prava EU-a te obvezujućim učinkom presuda Suda Europske unije.

U drugom slučaju protiv Poljske Komisija je 2022. nastavila upućivati svoje pozive na plaćanje dnevnih novčanih kazni, koje je [naložio](#) potpredsjednik Suda. U tom [postupku zbog povrede](#) Komisija je hitno zatražila privremene mjere za zaštitu neovisnosti poljskih sudaca.

Zaštita osoba koje prijavljuju povrede prava EU-a

Zviždači pomažu spriječiti štetu i otkriti prijetnje ili štetu javnom interesu. Promiču temeljne vrijednosti vladavine prava i demokracije, kao i pravo na slobodu izražavanja. [Pravila EU-a](#) štite ih od osвете zbog prijavljivanja povreda prava EU-a. Njima se usto od država članica zahtijeva da omoguće djelotvorne kanale za povjerljivo prijavljivanje tih povreda.

Komisija je 2022. protiv 26 država članica pokrenula postupke zbog povrede jer nisu pravodobno prenijele pravila ili su odgodile njihovo stupanje na snagu. Komisija je poduzela daljnje mjere u postupcima protiv 19 [država članica](#) u kojima se povreda nastavila.

Suzbijanje diskriminacije, rasizma i ksenofobije

Prema [pravilima EU-a](#) rasizam i ksenofobija kažnjivi su djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznama. Komisija je 2022. nastavila s radom na provedbi tih pravila. Na primjer, Litva je revidirala svoj kazneni zakon i tako otklonila nedostatke u kriminalizaciji govora mržnje i zločina iz mržnje. Osim toga, Komisija je poduzela mjere za zaštitu pripadnika zajednice LGBTIQ od diskriminacije.

Komisija je pred Sudom pokrenula postupak protiv [Mađarske](#) zbog nacionalnih pravila kojima se osobe diskriminiraju na temelju njihove seksualne orijentacije i rodnog identiteta. Mađarskim zakonom zabranjuje se ili ograničava pristup sadržaju kojim se „promiču ili prikazuju” takozvano „odstupanje vlastitog identiteta od spola pri rođenju, promjena spola ili homoseksualnost” za maloljetnike. Komisija je smatrala da se takvim zakonom krši više pravila EU-a, među ostalim pravila jedinstvenog tržišta i temeljna prava pojedinaca, posebno pripadnika zajednice LGBTIQ, kao i zajedničke vrijednosti koje su okosnica EU-a.

Promicanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života

Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv [19 država članica](#) jer nisu u potpunosti prenijele [Direktivu o ravnoteži između poslovnog i privatnog života](#). Direktivom se nastoji postići jednakost u sudjelovanju na tržištu rada olakšavanjem usklađivanja poslovnog i obiteljskog života za radnike koji skrbe o uzdržavanim osobama i poticanjem jednake podjele obveza skrbi između roditelja.

Zaštita osobnih podataka

Zaštita osobnih podataka temeljno je pravo građana EU-a utvrđeno u Povelji EU-a o temeljnim pravima. Komisija je prioritetno procijenila usklađenost nacionalnog zakonodavstva s relevantnim propisima EU-a, odnosno [Općom uredbom o zaštiti podataka \(OUZP\)](#) i [Direktivom o zaštiti podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva](#) te je pokrenula postupke zbog povrede kad je to bilo potrebno. Komisija je objavila svoje [prvo izvješće](#) o primjeni i funkcioniranju Direktive o zaštiti podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva.

Budući da su nacionalna tijela za zaštitu podataka važna u provedbi pravila o zaštiti podataka u državama članicama, Komisija se zauzela za njihovu neovisnost i omogućila im korektivne ovlasti. Komisija je također [izvijestila](#) o primjeni [pravila](#) o zaštiti podataka pri institucijama i agencijama EU-a.

Komisija je pokrenula postupak zbog povrede protiv [Slovenije](#) jer nije ažurirala svoj okvir za zaštitu podataka i jer nije dodijelila dovoljne korektivne ovlasti svojem tijelu za zaštitu podataka. Pokrenula je postupke zbog povrede protiv [Finske](#) i [Švedske](#) zbog nedostatka učinkovitog pravnog lijeka protiv nedjelovanja njihovih tijela za zaštitu podataka. Komisija je pokrenula i [postupke](#) zbog povrede protiv [Njemačke](#) jer nije u potpunosti prenijela Direktivu o izvršavanju zakonodavstva i jer nije pravilno prenijela pravila o korektivnim ovlastima tijela za zaštitu podataka. Pokrenula je postupak protiv [Grčke](#) zbog nepravilnog prenošenja opsega i zakonitosti obrade osobnih podataka prema Direktivi o izvršavanju zakonodavstva.

Zaštita građanstva EU-a

Građanstvo EU-a i prava koja iz njega proizlaze okosnica su EU-a. Svi koji imaju državljanstvo države članice EU-a ujedno su i građani EU-a. Time im se automatski daje pravo na slobodno kretanje, pristup jedinstvenom tržištu te pravo glasa i kandidiranja na europskim i lokalnim izborima. Stoga uvjeti za dobivanje i gubitak državljanstva, regulirani nacionalnim pravom svake države članice, podliježu usklađenosti s pravom EU-a.

Komisija je pred Sudom pokrenula postupak protiv [Malte](#) zbog njezina programa za dodjelu državljanstva ulagačima. U okviru tog programa, poznatog i kao program „zlatnih putovnica“, malteško se državljanstvo, a time i građanstvo EU-a, sustavno dodjeljuje u zamjenu za unaprijed određena plaćanja i ulaganja, bez stvarne veze s Maltom.

Pravosudna suradnja i prava pojedinca u kaznenim stvarima

[Europski uhiđbeni nalog](#) najvažniji je instrument pravosudne suradnje EU-a. Njime se nastoji spriječiti da osobe koje žele izbjeći pravdu iskoriste otvorene granice i slobodno kretanje u EU-u. Komisija je stoga 2022. poduzela važne mjere za provedbu svojih pravila pokretanjem postupaka

zbog povrede protiv [Bugarske](#), [Luksemburga](#), [Rumunjske](#) i [Slovenije](#) jer nisu ispravno prenijeli [Okvirnu odluku o europskom uhiđbenom nalogu](#).

Osnova za pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima između država članica je načelo uzajamnog priznavanja presuda i sudskih odluka. U [dvjema presudama](#) Sud Europske unije potvrdio je da Irska nije prenijela pravila EU-a u području [kazni zatvora](#), [oduzimanja slobode](#) i [mjera nadzora kao alternative privremenom pritvoru](#).

Kad je riječ o pravima osumnjičenika i optuženika u kaznenom postupku, Komisija je nastavila provoditi [Direktivu EU-a o postupovnim pravima](#): poduzela je daljnje mjere u postupku protiv [Irske](#) i [Portugala](#) zbog nepravilnog prijenosa [pravila](#) o pravu na informiranje, kao i protiv [Estonije](#), [Poljske](#) i [Finske](#) zbog nepotpunog prenošenja [pravila](#) o pretpostavci nedužnosti.

Komisija je nastavila pratiti provedbu [Direktive o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa EU-a kaznenopravnim sredstvima](#). Donijela je [drugo izvješće o provedbi](#) i pokrenula postupke zbog povrede protiv devet [država članica](#) jer njihovo nacionalno zakonodavstvo nije bilo u skladu s tom direktivom.

Sigurnost

Komisija je 2022. nastavila s provedbom [strategije EU-a za sigurnosnu uniju](#) radi pružanja sigurnosti, prosperiteta i blagostanja svima u EU-u. Sigurnost je i u središtu osnovnih načela naših društava, gospodarstava i demokracija.

Zakonodavstvom EU-a o vatrenom oružju uspostavljeni su zajednički minimalni standardi za nabavu, posjedovanje i trgovinsku razmjenu vatrenog oružja za civilnu upotrebu kako bi se omogućilo njegovo prekogranično kretanje. To pomaže u otklanjanju prijetnje da vatreno oružje dospje u ruke terorista.

Komisija je nastavila postupke zbog povrede protiv [Bugarske](#), [Grčke](#), [Irske](#), [Luksemburga](#) i [Švedske](#) jer nisu u potpunosti prenijeli razna pravila EU-a o [označavanju vatrenog oružja](#) ili o [tehničkim specifikacijama](#) oružja za uzbunjivanje i signalizaciju. Komisija je pred Sudom pokrenula postupak protiv [Švedske](#) jer nije prenijela [pravila EU-a](#) o nabavi i posjedovanju vatrenog oružja.

Komisija je poduzela daljnje mjere kako bi osigurala pravilnu provedbu pravila o [drogama](#): pokrenula je postupke zbog povrede protiv Belgije, Bugarske, Irske, Cipra, Poljske i Rumunjske jer nisu prenijeli [određene definicije](#) „droga”, posebno s obzirom na uključivanje određenih novih psihoaktivnih tvari. Isto je tako poduzela daljnje mjere u predmetu protiv [Irske](#). U svim tim slučajevima predmetne države članice naknadno su ispravile povrede.

Komisija je usto provela pravila EU-a o određenim teškim kaznenim djelima i [financijskim istragama](#). Nastavila je postupke protiv [Hrvatske](#), [Irske](#) i [Finske](#) jer nisu prenijele [pravila](#) kojima se olakšava korištenje financijskih i drugih informacija radi sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona određenih kaznenih djela.

Komisija je nastavila promicati sigurnost u digitalnom dobu. U tu je svrhu Komisija nastavila postupke zbog povrede protiv [Belgije](#), [Bugarske](#), [Česke](#), [Grčke](#), [Španjolske](#) i [Luksemburga](#) jer nisu prenijeli [Direktivu](#) o borbi protiv prijevара i krivotvorenja u vezi s bezgotovinskim sredstvima plaćanja u nacionalno zakonodavstvo.

Suzbijanje [seksualnog zlostavljanja djece](#) prioritet je Komisije. Kako bi se uhvatila u koštac s tim problemom, Komisija je pokrenula postupke zbog povrede protiv [Irske](#), [Španjolske](#), [Italije](#) i [Portugala](#) u vezi s [Direktivom](#) o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije. Konkretno, te su države članice nepravilno prenijele neke odredbe Direktive koje se odnose na definiciju određenih kaznenih djela, prevenciju i pomoć žrtvama.

Migracije i azil

Komisija je osmislila [novi pakt o migraciji i azilu](#) kako bi omogućila pravedniji, učinkovitiji i održiviji proces migracije i azila u EU-u, koji je trenutačno predmet rasprava sa zakonodavcima. Općenito, [migracijska politika](#) EU-a obuhvaća upravljanje državnom granicom, viznu politiku, nezakonite migracije, azil i zakonite migracije. Dosljedna i djelotvorna provedba kojom se u potpunosti poštuju temeljna prava pojedinaca ključna je za uspjeh te politike.

Komisija je nastavila pratiti primjenu važećeg zakonodavstva i poduzela službene mjere protiv [Belgije](#), [Njemačke](#), [Grčke](#) i [Španjolske](#) zbog nepravilne provedbe [Direktive o vraćanju](#) te protiv [Italije](#) i [Malte](#) zbog nepravilne provedbe [Uredbe](#) o uspostavi europske putne isprave za vraćanje.

Nastavljene su provedbene aktivnosti kako bi državljani trećih zemalja koji zakonito borave u EU-u mogli uživati svoja prava u skladu s direktivama o zakonitoj migraciji. Primjerice, Komisija je zaključila postupak zbog povrede protiv Italije u vezi s [Direktivom o jedinstvenoj dozvoli](#) nakon što je Italija izmijenila svoje nacionalno zakonodavstvo. S državljanima trećih zemalja koji rade i zakonito borave u Italiji sad se mora postupati jednako kao s talijanskim državljanima u područjima koja uključuju uvjete rada, slobodu udruživanja, obrazovanje, socijalnu sigurnost i porezne olakšice.

Provedba sankcija protiv Rusije

EU ima više od 40 sustava sankcija donesenih u okviru njegove [zajedničke vanjske i sigurnosne politike \(ZVSP\)](#). Oni uključuju [sankcije](#) kao odgovor na rusku vojnu agresiju na Ukrajinu. Kako bi Rusiji onemogućio da financira rat, EU je 2022. donio dosad nezabilježenih devet paketa

sankcija, koji obuhvaćaju niz sektora, kao što su financije, energetika, mediji, prijevoz i trgovina.

Komisija je promicala jedinstvenu provedbu tih sankcija i pratila njihovo izvršenje. Kako bi stekla saznanja o mogućim povredama, Komisija je pokrenula [instrument EU-a za sankcioniranje za zviždače](#), sigurnu internetsku platformu koja omogućuje zviždačima da anonimno prijave povrede.

Do kraja 2022. zaprimila je više od 400 relevantnih prijava. Ujedno je poslala upitnike državama članicama kako bi prikupila povratne informacije o pitanjima provedbe te je organizirala stručne skupine za koordinaciju provedbenih mjera država članica i razmjenu primjera najbolje prakse. Konačno, objavila je oko 550 pitanja i odgovora na [posebnim internetskim stranicama](#) kako bi dionicima pomogla da ih provedu.